

Association of South East Asian Nations (ASEAN)

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ IX

ແນວທາງອາຊຽນກ່ຽວກັບຂໍ້ກຳນົດການໃສ່ສະຫຼາກ
ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ

ANNEX IX ASEAN GUIDELINES ON LABELLING REQUIREMENTS FOR HEALTH SUPPLEMENTS)

ຂໍ້ມູນເອກະສານ (DOCUMENT INFORMATION)

ເອກະສານຊຸດນີ້ ຮັບຮອງ ອະນຸມັດ ໃນກອງປະຊຸມ ຄັ້ງທີ 24 ຂອງຄະນະກຳມະການທີ່ປຶກສາຂອງອາຊຽນ ດ້ານມາດຕະຖານ ແລະ ຄຸນນະພາບ-ກຸ່ມງານຢາພື້ນເມືອງ ແລະ ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ລະຫວ່າງວັນທີ 15-16 ຕຸລາ 2015 ທີ່ ມະນີລາ ປະເທດ ຟີລິບປິນສ໌.

CONTENTS

ພາກສະເໜີ (Introduction)	3
ການອະທິບາຍຄຳສັບ (Definitions)	3
ຫຼັກການແນວທາງ (Guiding principles)	5
ກຳນົດການໃສ່ສະຫຼາກທົ່ວໄປ ສຳລັບ ເສີມສຸຂະພາບ (General labelling requirements for health supplements)	6
ສະຫຼາກນ້ອຍ (Small label)	8
ສະຫຼາກຂອງແຝງ/ແຜນຫຸ້ມຫໍ່ (Strip / blister pack label)	9
References.....	10
Appendix 1 Country Specific Requirements for Health Supplements	11

ພາກສະເໜີ (INTRODUCTION)

ແນວທາງສະບັບນີ້ ໃຊ້ກັບຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ເພື່ອໃຫ້ພື້ນໃຈໃນຄວາມປອດໄພ ແລະ ປະສິດທິພາບ ຂອງຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ກັບຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນຂອງປະເທດສະມາຊິກ. ນອກຈາກນີ້ຍັງສົ່ງເສີມເງື່ອນໄຂການເກັບຮັກສາ ແລະ ການຂົນສົ່ງທີ່ເໝາະສົມ.

ການອະທິບາຍຄຳສັບ (DEFINITIONS)

“ຜະລິດພັນເສີມສຸຂະພາບ” (Health Supplements) ໝາຍເຖິງຜະລິດຕະພັນໃດໆ ທີ່ໃຊ້ເພື່ອການເສີມ ອາຫານ ແລະ ບຳລຸງ, ເສີມສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ໜ້າທີ່ການເຮັດວຽກຂອງຮ່າງກາຍມະນຸດ ໃຫ້ດີຂຶ້ນ ແລະ ປະກອບໜຶ່ງ ຫຼື ປະສົມກັບ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ວິຕາມິນ, ເກືອແຮ່, ອາມິໂນອາຊິດ, ໄຂມັນ, ເອັນຊາຍ, ໂປຣໄບໂອຕິກ ແລະ ສານໂປຣໄບໂອກິດອື່ນໆ (probiotics and other bioactive substances)
- ສານທີ່ໄດ້ມາຈາກແຫຼ່ງທຳມະຊາດ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍສັດ, ແຮ່, ສານໂບຕານິກ ໃນຮູບແບບຂອງການສະກັດ, ແຍກ, ເຮັດໃຫ້ເຂັ້ມຂຸ້ນ ແລະ ການຍ່ອຍ (metabolite)
- ແຫຼ່ງສັງເຄາະຂອງສ່ວນປະກອບ ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນ (a) ແລະ (b)

ມີການນຳສະເໜີໃນຮູບແບບຂອງຢາ (ທີ່ຈະໃຊ້) ໃນຫົວໜ່ວຍນ້ອຍ ເຊັ່ນ: ແຄບຊຸນ, ເມັດ, ຝຸ່ນ, ແຫຼວ ແລະ ບໍ່ຮວມເຖິງການກະກຽມໃນຮູບປາດສະຈາກເຊື້ອ (ເຊັ່ນ: ຢາສັກ, ຢາຍອດຕາ)

“ສ່ວນປະສົມທີ່ອອກລິດ” (Active ingredient) ໝາຍເຖິງສານທີ່ອອກລິດຂອງກິດຈະກຳທີ່ປະສົງເພື່ອເສີມສຸຂະພາບ.

“ເລກຊຸດຜະລິດ” (Batch or Lot number) ໝາຍເຖິງການກຳນົດຕົວເລກ (ເປັນຕົວເລກ, ຕົວໜັງສື, ຫຼື ປະສົມກັນທັງສອງ) ທີ່ລະບຸກ່ຽວກັບຊຸດ ແລະ ເຊິ່ງອະນຸຍາດປະຫວັດທີ່ສົມບູນຂອງຊຸດ ເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍຂັ້ນຕອນການຜະລິດ, ການຄວບຄຸມ, ການແຈກຢາຍທັງໝົດ ສາມາດຖືກກວດຍ້ອນຄືນ ແລະ ກວດສອບໄດ້.

“ພາຊະນະບັນຈຸ” (Container) ໝາຍເຖິງວັດຖຸທີ່ປະກອບ ແລະ ປົກປ້ອງຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ. ເຊິ່ງລວມເຖິງສ່ວນປະກອບການບັນຈຸທີ່ໜຶ່ງ ແລະ/ຫຼື ສ່ວນປະກອບການບັນຈຸທີ່ສອງ, ຖ້າຕາມພາຍຫຼັງ ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສະໜອງການປົກປ້ອງຕໍ່ຜະລິດຕະພັນ. ສ່ວນປະກອບການບັນຈຸ ຕ້ອງເປັນແຝງ, ກວດ, ຖົງ, ຫຼອດ ຫຼື ວັດຖຸຄືກັນ, ແຕ່ບໍ່ລວມເຖິງວັດຖຸຫຸ້ມຫໍ່ທີ່ມີຈຸດປະສົງເພື່ອການບໍລິໂພກ.

“ສະຫຼາກ/ການໃສ່ສະຫຼາກບັນຈຸ” (Container Labelling / Labelling) ໝາຍເຖິງຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ປະກົດຢູ່ພາຊະນະບັນຈຸ, ເຊິ່ງລວມທັງການບັນຈຸກັບກ່ອງພາຍນອກ ເຊັ່ນ ແກັດ.

“ເລກຈົດທະບຽນ/ຂຶ້ນບັນຊີ/ເລກຈົດແຈ້ງປະເທດ” (Country’s registration / Listing / Notification number) ໝາຍເຖິງການລວມເຂົ້າກັນຂອງເລກ, ເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ຕົວອັກສອນ ທີ່ສະທ້ອນເຖິງການລະບຸ ການເສີມສຸຂະພາບທີ່ໄດ້ກຳນົດໂດຍອົງການຄວບຄຸມ/ຄຸ້ມຄອງ.

“ຮູບແບບ” (Dosage form) ໝາຍເຖິງຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບໂດຍປົກກະຕິ (ເຊັ່ນ ຮູບແບບເມັດ, ນ້ຳສານເປື້ອນ, ຝຸ່ນຜົງ ແລະ ອື່ນໆ) ທີ່ປະກອບມີສ່ວນປະສົມທີ່ອອກລິດທົ່ວໄປ ແຕ່ບໍ່ຈຳເປັນຮ່ວມກັບສ່ວນປະສົມອື່ນໆ

“ວັນໝົດອາຍຸ” (Expiry date) ໝາຍເຖິງມື້ທີ່ກຳນົດສຳລັບແຕ່ລະຊຸດກ່ອນ ຊຸດຜະລິດຕະພັນຍັງຄົງສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂອງຜະລິດຕະພັນ

“ວັນຜະລິດ/ວັນໝົດອາຍຸ” (Manufacturing date / Date of Manufacture) ໝາຍເຖິງວັນທີ່ກຳນົດໄວ້ ສຳລັບແຕ່ລະຊຸດ ເຊິ່ງປະກອບມີເລີ່ມຕົ້ນຂອງການຜະລິດ.

“ຜູ້ຜະລິດ” (Manufacturer) ໝາຍເຖິງບໍລິສັດທີ່ດຳເນີນຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງຂັ້ນຕອນຂອງການຜະລິດ ແລະ ການປ່ອຍຜະລິດຕະພັນສຳເລັດຮູບ.

“ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດວາງ” (Marketing authorisation holder/MAH) ໝາຍເຖິງບໍລິສັດ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນ ໃນສ່ວນຂອງຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດ້ານການວາງຈຳໜ່າຍຕະຫຼາດ. ຝ່າຍນີ້ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນທຸກດ້ານຂອງຜະລິດຕະພັນ ເຊິ່ງລວມທັງຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂທີ່ອະນຸຍາດທາງດ້ານການຕະຫຼາດ. ຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຖືກທະບຽນ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດພາຍໃຕ້ລະບຽບການໃນປະເທດທີ່ອອກອະນຸຍາດດ້ານການຕະຫຼາດ, ໂດຍປົກກະຕິໝາຍເຖິງຕັ້ງຢູ່ໃນປະເທດນັ້ນ.

“ຝ່ອຍຢາ” (Package insert) ແມ່ນຂໍ້ມູນສິ່ງພິມໜຶ່ງ ທີ່ໃຊ້ກັບພາຊະນະບັນຈຸ ຫຼື ກັບການຫຸ້ມຫໍ່ທີ່ໜຶ່ງ.

“ສະຫຼາກນ້ອຍ” (Small label) ໝາຍເຖິງສະຫຼາກທີ່ມີພື້ນທີ່ຈຳກັດ ເພື່ອສະແດງຄວາມຕ້ອງການຂໍ້ມູນຂັ້ນຕໍ່າໃນພາຊະນະບັນຈຸຂະໜາດນ້ອຍດັ່ງທີ່ອະທິບາຍໄວ້ຢູ່ໃນຂໍ້ກຳນົດການໃສ່ສະຫຼາກຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ. ຂະໜາດຂອງສະຫຼາກນ້ອຍ ກຳນົດໂດຍແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ.

“ສະຫຼາກຢູ່ແຝງ/ບຣິດສະເຕີ (Strip / Blister pack label)” ແມ່ນສະຫຼາກທີ່ຕິດ ຫຼື ພິມຢູ່ ແຝງ ຫຼື ບຣິດເຕີ. ແຝງ ຫຼື ບຣິດສະເຕີ ຈະທີ່ຈະຖືກຫຸ້ມຫໍ່ໃນພາຊະນະບັນຈຸອື່ນໆ ຫຼື ກັບສະຫຼາກແຜນປົກ (catch cover) ທີ່ສາມາດສະແດງ ຂໍ້ມູນທີ່ອະທິບາຍໄວ້ໃນຂໍ້ກຳນົດການຕິດສະຫຼາກທີ່ໄປສຳລັບຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ທີ່ຜູ້ບໍລິໂພກຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ດັ່ງກ່າວ ໃນຈຸດທີ່ເຂົ້າຊື້.

“ການໃຊ້ ຫຼື ຂໍ້ບົ່ງໃຊ້ (Intended use or indication)” ໝາຍເຖິງ ຂໍ້ຄວາມທີ່ມີຈຸດໝາຍ ຫຼື ຈຸດປະສົງ ສຳລັບເສີມສຸຂະພາບ

ຫຼັກການແນວທາງ (GUIDING PRINCIPLES)

1. ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ຈະຕ້ອງບໍ່ອະທິບາຍ ຫຼື ນຳສະເໜີ ຢູ່ໃນສະຫຼາກໃດໆ ຫຼື ການຕິດສະຫຼາກໃດໆ ໃນລັກ ຊະນະເປັນການຕົວະ, ໃຫ້ເຂົ້າໃຈຜິດ ຫຼື ຫຼອກລວງ ຫຼື ມີແນວໂນມ ທີ່ຈະສ້າງຄວາມປະທັບໃຈທີ່ຜິດກ່ຽວກັບລັກ ຊະນະຂອງມັນ.
2. ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ຈະຕ້ອງບໍ່ອະທິບາຍ ຫຼື ນຳສະເໜີຢູ່ສະຫຼາກ ຫຼື ໃນການຕິດສະຫຼາກໃດໆ ດ້ວຍຄຳເວົ້າ, ຮູບ ຫຼື ອຸປະກອນອື່ນໆ ທີ່ອ້າງເຖິງ ຫຼື ການແນະນຳທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ຂອງຜະລິດຕະພັນອື່ນໆ.
3. ຊ່ອງສະແດງຂໍ້ມູນຫຼັກ ຕ້ອງມີຂະໜາດທີ່ໃຫຍ່ພໍທີ່ຈະຮອງຮັບຂໍ້ມູນຂອງສະຫຼາກທີ່ບັງຄັບທັງໝົດ ທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ ຈະວາງໄວ້ຢູ່ບ່ອນນັ້ນ ດ້ວຍຄວາມຊັດເຈນ ແລະ ຈະແຈ້ງ ແລະ ບໍ່ມີການປິດບັງການອອກແບບ.
4. ຂໍ້ມູນສະຫຼາກຄວນເປັນພາສາອັງກິດ ແລະ/ຫຼື ພາສາທາງການ/ປະເທດທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ລະບຽບການຂອງປະເທດສະມາ ຊິກ ແລະ ການຂຽນຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ເຂົ້າໃນງ່າຍ. ພາສາອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ແມ່ນພາສາອັງກິດ ອາດລວມຢູ່ໃນສະຫຼາກທີ່ມີ ຂໍ້ຄວາມທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຢືນຢັນວ່າຄວາມໝາຍໃນພາສາອື່ນນັ້ນ ຄືກັນກັບທີ່ກ່າວໄວ້ໃນພາສາອັງກິດ/ຫຼື ພາສາທາງ ການ.

ພາສາທີ່ໃຊ້ສຳລັບສະຫຼາກໃນແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ບຣູໄນ ດາຣູສະເລັມ, ພາສາທາງການແມ່ນ ບາຫະຊາ ເມລາຍູ ຫຼື ພາສາມາເລຍ. ຂໍ້ມູນທີ່ຢູ່ໃນສະຫຼາກ ສາມາດ ປະກົດເປັນພາສາ ມາເລ ແລະ/ຫຼື ພາສາອັງກິດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ໃນກໍລະນີມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງກັນ, ການຕິດຄວາມ ໝາຍ ໃນການແປເປັນພາສາມາລາຍູ ກໍ່ຈະມີຂຶ້ນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ພາສາອັງກິດ ຍັງຄົງໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ ໃນ ບຣູໄນ ດາຣູສະເລັມ ເປັນຂໍ້ຄວາມທີ່ຖືກຕ້ອງ.

- ໃນ ກຳປູເຈຍ, ພາສາທາງການແມ່ນ ພາສາ ຄະແມ. ຂໍ້ມູນຢູ່ໃນສະຫຼາກ ຕ້ອງເປັນພາສາຄະແມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ພາສາ ເຊັ່ນ ອັງກິດ ແລະ ພາສາ ຝຣັ່ງ ມາໃຊ້ເພີ່ມເຕີມ ກັບພາສາ ຄະແມ.
- ໃນ ອິນໂດເນເຊຍ, ພາສາຂອງປະເທດ ແລະ ພາສາທາງການ ແມ່ນພາສາ ອິນໂດເນຊຽນ, ສະນັ້ນ ພາສາທີ່ຢູ່ໃນສະຫຼາກ ຕ້ອງຂຽນເປັນພາສາອິນໂດເນເຊຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ອາດໃຊ້ພາສາອື່ນໆ ຕື່ມຕໍ່ພາສາ ອິນໂດເນເຊຍ ກໍໄດ້.
- ໃນ ສປປ ລາວ ພາສາທີ່ໃຊ້ທາງການແມ່ນ ພາສາ ລາວ. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຫຼາກ ຕ້ອງເປັນພາສາລາວ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ພາສາອື່ນໆໃນຮູບແບບຕົວໜັງສືທີ່ນ້ອຍກວ່າ ເຊັ່ນພາສາອັງກິດ, ຝຣັ່ງ ສາມາດໃຊ້ເພີ່ມເຕີມຕໍ່ພາສາລາວ ຢູ່ໃນນະສະຫຼາກ.
- ໃນ ມາເລເຊຍ, ພາສາທາງການແມ່ນ ບາຫະຊາ ມາເລເຊຍ (Bahasa Malaysia), ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຂໍ້ມູນສະຫຼາກ ສາມາດເປັນພາສາ ບາຫະຊາ ມາເລເຊຍ ແລະ/ຫຼື ອັງກິດ. ພາສາອື່ນໆ ຖ້າມີ ອາດໃຊ້ໄດ້ເພີ່ມເຕີມ ຕໍ່ກັບສອງພາສານີ້ ເຊັ່ນ ພາສາ ມັນດາລິນ (Mandarin), ອາຣາບິກ.
- ໃນມຽນມາ, ພາສາທາງການ ແມ່ນພາສາ ມຽນມາ, ສະນັ້ນ ພາສາໃນສະຫຼາກ ຈະຕ້ອງເປັນພາສາມຽນມາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມພາສາໃນສະຫຼາກ ອາດເປັນພາສາອື່ນຕື່ມ ເຊັ່ນ ອັງກິດ, ມັນດາລິນ (Mandarin).
- ໃນຟີລິບປິນ, ພາສາທາງການ ແມ່ນ ຟີລິບປິນໂນ ແລະ ອັງກິດ. ຂໍ້ມູນໃນສະຫຼາກ ຕ້ອງເປັນພາສາອັງກິດ ແລະ/ຫຼື ຟີລິບປິນໂນ. ພາສາອື່ນໆ ຖ້າມີ ອາດໃຊ້ໄດ້ເພື່ອຕື່ມກັບສອງພາສານີ້.
- ໃນສິງກະໂປ, ພາສາທາງການແມ່ນ ມາເລ, ຈີນ, ມັນດາລິນ, ຕາມິນ ແລະ ອັງກິດ, ຖ້າມີພາສາອື່ນ ອາດເພີ່ມຕື່ມຕໍ່ພາສາອັງກິດ.
- ໃນ ໄທ, ພາສາທາງການແມ່ນພາສາໄທ, ສະນັ້ນ ພາສາໃນສະຫຼາກ ຄວນແມ່ນໄທ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມພາສາອື່ນ ເຊັ່ນ ພາສາອັງກິດ ອາດໃຊ້ຕື່ມໄດ້.
- ໃນ ຫວຽດນາມ, ພາສາທາງການແມ່ນພາສາ ຫວຽດນາມ. ຂໍ້ມູນສະຫຼາກ ຄວນເປັນພາສາຫວຽດນາມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ພາສາອື່ນ ອາດນຳໃຊ້ ໃນຮູບຕົວອັກສອນທີ່ບໍ່ໃຫຍ່ກ່ອນພາສາ ຫວຽດນາມ.

ກຳນົດການໃສ່ສະຫຼາກທົ່ວໄປ ສຳລັບ ເສີມສຸຂະພາບ(GENERAL LABELLING REQUIREMENTS FOR HEALTH SUPPLEMENTS)

ຂໍ້ມູນຂ້າງລຸ່ມນີ້ຄວນປະກົດໃນສະຫຼາກຂອງຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ.

1. ຊື່ຜະລິດຕະພັນ

ຊື່ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ຊື່ການຄ້າ ຖ້າກ່ຽວຂ້ອງ ບໍ່ຄວນເຮັດໃຫ້ຫຼົງເຊື່ອ ຫຼື ຫຼອກລວງ ຜູ້ບໍລິໂພກ. ຊື່ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ຊື່ການຄ້າ ຄວນໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ຕາມຄວາມເໝາະສົມໂດຍປະເທດສະມາຊິກ.

2. ຮູບແບບ (Dosage Form)

3. ຊື່ ແລະ ຄວາມແຮງຂອງທາດປະສົມທີ່ອອກລິດ (Name and Strength of Active ingredient)

ຊື່ ແລະ ປະລິມານຂອງພືດ, ສັດ ຈາກສ່ວນປະສົມ ທີ່ອອກລິດ ທີ່ໄດ້ມາ ຄວນຕ້ອງແຈ້ງໃນຊື່ວິທະຍາສາດ ຕາມດ້ວຍຊື່ສ່ວນຂອງພືດ ທີ່ປະກອບດ້ວຍຢາພືດຕິບ ແລະ ປະເພດຂອງການກະກຽມທີ່ໃຊ້. ການໃຊ້ຊື່ສາມັນ/ຊື່ທ້ອງຖິ່ນ ຂອງສ່ວນປະສົມທີ່ອອກລິດທີ່ເປັນຕົວເລືອກໃຊ້. ສໍາລັບແຮ່ທາດ ຄວນໃສ່ສີສາມັນ/ເຄມີ

ຕົວຢ່າງ:

- ແຕ່ລະແຄບຊຸນປະກອບດ້ວຍ: *Curcuma longa* (rhizome) 350 mg.
- ແຕ່ລະແຄບຊຸນປະກອບດ້ວຍ: ສ່ວນປະສົມສະໝຸນໄພສະກັດ 20 mg.
- ກະກຽມຈາກໃບຂອງພືດ A, ຮາກຂອງພືດ B ແລະ ໃບຂອງພືດ C

4. ເລກຊຸດຜະລິດ (Batch or lot number)

ພາຊະນະບັນຈຸແຕ່ລະອັນ ຕ້ອງຮັບການພິມ ແລະ ໃສ່ເຄື່ອງໝາຍທີ່ຖາວອນ.–ເລກຊຸດຜະລິດ ຕ້ອງນໍາໜ້າດ້ວຍຊື່ເຊັ່ນ: ເລກຊຸດ “Batch number” ອື່ນໆ.

5. ວັນທີ່ຜະລິດ ແລະ ໝົດອາຍຸ ຫຼື ວັນໝົດອາຍຸ ຢ່າງດຽວ (Manufacturing and expiry date, or expiry date only)

ວັນທີ່ຜະລິດ ແລະ ໝົດອາຍຸ ຫຼື ວັນໝົດອາຍຸແຕ່ຢ່າງດຽວ ຕ້ອງໄດ້ລະບຸ ເຊັ່ນ: “ເດືອນ ແລະ ປີ ທີ່ຜະລິດ ແລະ ນໍາໜ້າດ້ວຍຊື່ ເຊັ່ນ “ວັນທີ່ຜະລິດ” ແລະ “ວັນໝົດອາຍຸ.” “Manufacturing date”, “MFG” “Expiry date”, “EXP” ອື່ນໆ.

6. ຂໍ້ແນະນໍາການນໍາໃຊ້ (Directions of use)

ວິທີການນໍາໃຊ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ລະບຸເສັ້ນທາງຂອງການນໍາໃຊ້ ຢ່າງຊັດເຈນ ລວມທັງປະລິມານ ສໍາລັບກຸ່ມປະຊາກອນເປົ້າໝາຍ ສໍາລັບແຕ່ລະຄົນທີ່ຈະໃຊ້.

7. ຂໍ້ບົ່ງໃຊ້ ຫຼື ຈຸດປະສົງຂອງການນໍາໃຊ້ (Indication or Intended use)

ການລະບຸກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ ຫຼື ຈຸດໝາຍຂອງການນໍາໃຊ້ ສໍາລັບຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ຕ້ອງໄດ້ລະບຸ ໂດຍອີງໃສ່ “ ແນວທາງອາຊຽນກ່ຽວກັບການກ່າວອ້າງ ແລະ ການພິສູດການກ່າວອ້າງ ສໍາລັບຢາພື້ນເມືອງ” “ASEAN Guidelines on Claims and Claims Substantiation for Traditional Medicines

8. ເງື່ອນໄຂຂອງການເກັບຮັກສາ (Storage condition)

ຂໍ້ຄວາມທີ່ລະບຸ ກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂ ທີ່ຄວນເກັບຮັກສາຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບຢ່າງເໝາະສົມ ຈົນໝົດອາຍຸຂອງການນໍາໃຊ້. ວັນໝົດອາຍຸ ໄດ້ອ້າງອີງໃສ່ ແນວທາງ ອາຊຽນ ກ່ຽວກັບ ການສຶກສາຄວາມຄົງທົນ ແລະ ອາຍຸຂອງຜະລິດ

ຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ “ASEAN Guidelines on Stability Study and Shelf-Life of Health Supplements”.

9. **ເລກການຂຶ້ນທະບຽນ/ຂຶ້ນບັນຊີ/ຈົດແຈ້ງ (ຖ້າເໝາະສົມ)**(Country's registration / listing / notification number (if applicable))

ການລວມເຂົ້າກັນຂອງຕົວເລກ, ເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ຕົວໜັງສື ທີ່ກຳນົດ ໃນຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດ(NRA) ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບລະບຸໄວ້ .

10. **ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ຜະລິດ (Name and address of manufacturer)**

ຕ້ອງແຈ້ງຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງຜູ້ຜະລິດທີ່ຄົບຖ້ວນ.

11. **ຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດວາງຕະຫຼາດ/ຜູ້ນຳເຂົ້າ**

ຕ້ອງແຈ້ງຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ທີ່ຄົບຖ້ວນ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດ້ານຕະຫຼາດ/ຜູ້ນຳເຂົ້າ.

12. **ຄຳເຕືອນ (ຖ້າມີ) Warning (if any)**

ຂໍ້ຄວາມທີ່ລະບຸກ່ຽວກັບ ຄຳເຕືອນ ສຳລັບຄວາມຮັບຮູ້ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ກ່ອນການໃຊ້ຜະລິດຕະພັນຢາພື້ນເມືອງ. ຕ້ອງມີຂໍ້ຄວາມທີ່ລະບຸ ກ່ຽວກັບຂໍ້ຄວາມເຕືອນ ທີ່ກຳນົດໂດຍອົງການຄຸ້ມຄອງດ້ານຢາ. ຄຳສັບ “ຄຳເຕືອນ” “Warning” ສາມາດໃຊ້ແທນກັນໄດ້ ແຕ່ບໍ່ຈຳກັດ ຕໍ່ກັບຄຳສັບ ເຊັ່ນ: “ຜົນຂ້າງຄຽງ” (Side Effects)” “ຂໍ້ຫ້າມໃຊ້” (Contra-indications) ແລະ “ຄຳເຕືອນ” (Precaution)” ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

13. **ຂະໜາດຂອງເກັບກ່ອງ (Pack size)**

ສ່ວນປະກອບສຸດທິ (net contents) ແຈ້ງໃນລະບົບຕົວເລກ (metric system):

- ສຳລັບຮູບແບບຂອງແຫຼວ ໂດຍກຳນົດເປັນ ປະລິມານ (for liquid form, by volume);;
- ສຳລັບຮູບແບບຂອງແຂງ ເຊັ່ນ: ເມັດ, ແຄບຊຸນອ່ອນ, ແຄບຊຸນແຂງ, ແປ້ງ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍ ເປັນນ້ຳໜັກ ຫຼື ຈຳນວນ (weight or amount)
- ສຳລັບຮູບແບບເຄິ່ງແຂງ ຫຼື ຮູບແບບນ້ຳໜຽວ (viscous form) ໂດຍ ເປັນທັງນ້ຳໜັກ ຫຼື ປະລິດມານ

14. **ຂໍ້ຄວາມພິເສດ (Special statements)**

- ບັນຈຸເຫຼົ້າ, ຖ້າມີ (alcohol content, if any)
- ໃຊ້ພາຍນອກ, ຖ້າເໝາະສົມ (for external use, as applicable)

ສະຫຼາກນ້ອຍ (SMALL LABEL)

ສະຫຼາກນ້ອຍທີ່ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງ ຢ່າງໜ້ອຍ ປະກອບມີ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ຊື່ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ຊື່ການຄ້າ, ຖ້າເໝາະສົມ.
2. ເລກທະບຽນ/ບັນຊີ/ຈົດແຈ້ງ (ສະເພາະປະເທດ)
3. ເລກຊຸດຜະລິດ (Batch or lot number)
4. ວັນຜະລິດ ແລະ ໝົດອາຍຸ ຫຼື ໝົດອາຍຸແຕ່ຢ່າງດຽວ.

5. ວັນຜະລິດ ແລະ ໝົດອາຍຸ ຫຼື ໝົດອາຍຸແຕ່ຢ່າງດຽວ.
6. ຂໍ້ມູນອື່ນໆ ຕາມຂໍ້ກຳນົດການຕິດສະຫຼາກທົ່ວໄປ ຕ້ອງໄດ້ ແຈ້ງໃນຝ່ອຍຢາ (package insert) ແລະ/ຫຼື ພາຊະນະບັນຈຸອື່ນ ຫຼື ພ້ອມກັບ ສະຫຼາກທີ່ແບບປົກຄຸມ (catch cover)

ສະຫຼາກຂອງສະຕຼິບ/ແຝງຫຸ້ມຫໍ່ (STRIP / BLISTER PACK LABEL)

ສະຫຼາກຂອງສະຕຼິບ/ແຝງຕ້ອງບະບຸຢ່າງໜ້ອຍ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ຊື່ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ຊື່ການຄ້າ ຖ້າເໝາະສົມ.
2. ເລກທະບຽນ/ຂຶ້ນບັນຊີ/ຈົດແຈ້ງຂອງປະເທດ (ສະເພາະປະເທດ)
3. ຊຸດ ຫຼື ລໍອດຜະລິດ (Batch or Lot number)
4. ວັນຜະລິດ ແລະ ໝົດອາຍຸ ຫຼື ວັນໝົດອາຍຸ ແຕ່ຢ່າງດຽວ.
5. ຂໍ້ມູນອື່ນໆ ແມ່ນອີງໃສ່ຂໍ້ກຳນົດການໃສ່ສະຫຼາກທົ່ວໄປ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງ ໃນຝ່ອຍຢາ ແລະ/ຫຼື ພາຊະນະບັນຈຸອື່ນໆ ຫຼື ກັບ ພາຊະນະບັນຈຸແບບຄຸມ (catch cover)

ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະຂອງປະເທດ ສຳລັບຜະລິດຕະພັນຢາພື້ນເມືອງ COUNTRY SPECIFIC REQUIREMENTS FOR HEALTH SUPPLEMENTS

ອະນຸຍາດໃຫ້ໃຊ້ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະຂອງປະເທດ ຖ້າພິຈາລະນາແລ້ວວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ສຳລັບເຫດຜົນທາງດ້ານຄວາມປອດໄພ, ເອກະລັກ, ຄຸນນະພາບ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ປະເພນີ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມຄວນສົ່ງເສີມໃຫ້ຫລຸດ ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະຂອງປະເທດ ໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ດ້ວຍເຫດຜົນນີ້, ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະຂອງປະເທດ ຄວນເຮັດໃຫ້ປະເທດ ສະມາຊິກອື່ນ ຮູ້ຈັກ ແລະ ປັບປຸງ ເຂົ້າໃນການລວບລວມ ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະປະເທດ ສຳລັບ ຢາພື້ນເມືອງ ຈາກປະເທດສະມາຊິກ ໃນເວລາທີ່ເໝາະສົມ.

ການລວບລວມຂໍ້ກຳນົດສະເພາະຂອງປະເທດ ສຳລັບຢາພື້ນເມືອງ ຈາກປະເທດສະມາຊິກ ປະກົດຢູ່ໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 1

REFERENCES

1. *CODEX Alimentarius International Food Standards. General Standard for the Labelling of Prepackaged Foods. Labelling of Prepackage Food (CODEX STAN 1-1985) 2008:1-7.*
2. Therapeutic Goods Administration (TGA). Registration of Complementary Medicines. Australian Regulatory Guidelines for Complementary Medicines (ARGCM) 2005.
3. *Therapeutic Goods Administration (TGA). General requirements for labels for medicines Therapeutic Goods Act 1989: Therapeutic Goods Order No.69 2001.*
4. *EUROPEAN COMMISSION. Guideline on the Readability of the Label and Package Leaflet of Medicinal Products for Human Use. Belgium: 2006.*
5. *ASEAN Guideline on Good Manufacturing Practice for Health Supplements.*

APPENDIX 1 ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະຂອງປະເທດ ສຳລັບຢາຟື້ນເມືອງ ຈາກປະເທດສະມາຊິກ (COUNTRY SPECIFIC REQUIREMENTS FOR HEALTH SUPPLEMENTS)

ປະເທດ	ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະປະເທດ
ບຣູໄນ ດາຣຸຊະເອັມ	ແຫຼ່ງທີ່ມາຈາກສ່ວນປະສົມຂອງສັດ.
ກຳປູເຈຍ	“ເສີມສຸຂະພາບ” / “ອາຫານເສີມ” / “ເສີມອາຫານ (Dietary supplements)”
ອິນໂດເນເຊຍ	<p>“ເສີມສຸຂະພາບ” / “ອາຫານເສີມ” / “ເສີມອາຫານ “Health supplements” / “Food supplements” / “Dietary supplements”</p> <p>ຂໍ້ຄວາມກ່ຽວກັບສານເພີ່ມ (ສານກັນບຸດ, ສີ, ກິນ, ລົດ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຫວານ (Preservative, colorant, flavour, sweetener)</p> <p><i>ໝາຍເຫດ:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ກົດໝາຍປົກປ້ອງຜູ້ບໍລິໂພກເລກທີ 8 ປີ 1999 - ດຳລັດຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດດ້ານອາຫານ ແລະ ຢາ ການຄວບຄຸມອາຫານ ແລະ ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ ເລກທີ HK.00.05.23.3644 of 2004, ກ່ຽວກັບ ຜູ້ກຳນົດຄວບຄຸມອາຫານເສີມ. - ດຳລັດຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງດ້ານອາຫານ ແລະ ຢາ ການຄວບຄຸມອາຫານ ແລະ ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ ເລກທີ HK.00.05.41.1381 of 2005 ຂໍ້ກຳນົດແນວທາງການຄຸ້ມຄອງອາຫານເສີມ. - ດຳລັດຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງດ້ານອາຫານ ແລະ ຢາ ການຄວບຄຸມອາຫານ ແລະ ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ ເລກທີ..HK.00.05.52.4321 of 2004 ຂໍ້ກຳນົດແນວທາງການຄຸ້ມຄອງອາຫານເສີມ..HK.00.05.52.4321 of 2004, on Regulation Guidelines of Food Supplement Control.

ປະເທດ	ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະປະເທດ
	<p>ແຫຼ່ງທີ່ມາດັ່ງເນີນຂອງສ່ວນປະສົມທີ່ໄດ້ມາຈາກ ສັດເດີມ ປະກອບມີ ເຈລາຕິນ (gelatin).</p> <p><i>ໝາຍເຫດ:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງຜູ້ບໍລິໂພກເລກທີ 8 ປີ 1999. - ດຳລັດຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດດ້ານອາຫານ ແລະ ຢາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງອາຫານເສີມ, ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ ເລກທີ HK.00.05.23.3644 of 2004, ກ່ຽວກັບ ຫຼັກການການຄຸ້ມຄອງອາຫານເສີມ (Principle of Food Supplement Control). - ດຳລັດຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດດ້ານອາຫານ ແລະ ຢາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງອາຫານເສີມ, ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ ເລກທີ. HK.00.05.41.1381 of 2005, ກ່ຽວກັບ ຫຼັກການການຄຸ້ມຄອງອາຫານເສີມ. - ດຳລັດຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດອາຫານ ແລະ ຢາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງອາຫານເສີມ, ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ ເລກທີ.. HK.00.05.52.4321 of 2004ກ່ຽວກັບ ຫຼັກການການຄຸ້ມຄອງອາຫານເສີມ. . <p>ແນະນຳການນຳໃຊ້ປະຈຳວັນ (Recommended daily allowance (RDA)) ສຳລັບວິຕາມິນ/ແຮ່ທີ່ໃຊ້ ເປັນເສີມສຸຂະພາບ.</p> <p><i>ໝາຍເຫດ:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ດຳລັດຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງແຫ່ງຊາດອາຫານ ແລະ ຢາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງອາຫານເສີມ, ສາທາລະນະລັດ ອິນໂດເນເຊຍ ເລກທີ. HK.00.05.52.6291 of 2007, ກ່ຽວກັບຄ່າອ້າງດ້ານໂພສະນາການ (on Nutrition Reference Values).
ສປປ ລາວ	-
ມາເລເຊຍ	<p>ຂໍ້ຄວາມທາດເພີ່ມທີ່ຕື່ມ (ສານກັບບຸດ, ສີ, ລົດຊາດ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຫວານ)</p> <p><i>ໝາຍເຫດ:</i> ຊື່ ແລະ ການບັນຈຸສານກັບບຸດ ຖ້າມີ</p>
	ເຄື່ອງໝາຍ (Hologram)
	<p>ແຫຼ່ງຂອງສານປະກອບຈາກສັດ ເຊິ່ງປະກອບມີ ເຈລາຕິນ.</p> <p><i>ໝາຍເຫດ:</i> ຜະລິດຕະພັນທີ່ບັນຈຸສ່ວນປະສົມຂອງສັດ (ສ່ວນປະສົມອອກລົດ, ສ່ວນປະສົມສຳຮອງ ແລະ/ເຫຼື ແຄບຊຸນ!), ແຫຼ່ງຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການລຸບ</p>
	ຄຳເວົ້າ“ ເກັບໄວ້ໃຫ້ຫ່າງຈາກມືເດັກ” ຫຼື ຄຳທີ່ມີຄວາມໝາຍຄືກັບໃນພາສາບາຫະຊາ ແລະ ອັງກິດ

ປະເທດ	ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະປະເທດ
	ເຄື່ອງໝາຍ ຮາຮານ (HALAL logo) ຈະຖືກລະບຸສຳລັບຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ທັງຜະລິດຕະພັນຜະລິດພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ເຊິ່ງໃຫ້ຄຳວ່າຜະລິດຕະພັນໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນ ແລະ ອະນຸມັດຕາມ ຮາຮານ ໂດຍອົງການຄຸ້ມຄອງທ້ອງຖິ່ນ
ມຽນມາ	ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ ຫຼື ຄືກັນ
ຟິລິບປິນ	“ອາຫານເສີມ Food supplements” / “ເສີມອາຫານDietary supplements”
	ແນະນຳການນຳໃຊ້ປະຈຳວັນ (Recommended daily allowance (RDA)) ສຳລັບວິຕະມິນ/ແຮ່ທາດ ທີ່ໃຊ້ໃນອາຫານ/ອາຫານເສີມ. <i>ໝາຍເຫດ Note: ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານສະບັບປັບປຸງ ປີ 2002 ກ່ຽວກັບສານອາຫານ ແລະ ພະລັງງານທີ່ແນະນຳໃຫ້ໃຫ້ບໍລິໂພກ (RENI) ຕໍ່ມີ(ຮັບຮອງຕາມ ແຈ້ງການຫ້ອງການເລກທີ 16 s.2005)</i>
	ຫົວຂໍ້ “ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ກ້າວອ້າງການປິ່ນປົວ(NO APPROVED THERAPEUTIC CLAIMS)” ຕ້ອງໄດ້ຖືກພິມບ່ອນຖານຂໍ້ມູນຫຼັກ ໃນທຸກວັດຖຸສະຫຼາກທັງໝົດ ຂະໜາດໂຕໜັງສື 14, ໂຕໜັງສື ເອລຽນ Aria), ເປັນໂຕໜັງສືໃຫຍ່ ແລະ ສີເຂັ້ມall capital and bold letters. <i>ໝາຍເຫດ: ອີງຕາມໜັງສືແຈ້ງຂອງຫ້ອງການເລກທີ No.2 ປີ 1999</i>
	ຂໍ້ມູນການແພ້ (Allergen information), ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ຂໍ້ມູນໂພສະນາການ/ວັນໝົດອາຍຸ-ວັນ,ເດືອນ,ປີ
	ໝົດອາຍຸ/ວັນໝົດອາຍຸ-ວັນ, ເດືອນ, ປີ (Expiry/Expiration Date – Day Month Year) <i>Note: ຕາມຄຳສັ່ງທາງບໍລິຫານ ເລກທີ 2014-0030 (As per Administrative Order 2014-0030)</i>
ສິງກະໂທ	-
ໄທ	“ເສີມສານອາຫານ (Dietary supplements)” <i>ໝາຍເຫດ: ຈົດແຈ້ງເລກທີ (Notification No.293) ແລະ 2005 Re: Dietary Supplement)</i>
	ຂໍ້ຄວາມກ່ຽວກັບສານເພີ່ມທີ່ໄດ້ຕື່ມ (ສານກັນບຸດ, ສີ, ລົດຊາດ, ໃຫ້ຄວາມຫວານ (Statement on additive added (Preservative, colorant, flavour, sweetener) <i>Note: ການຈົດແຈ້ງເລກທີ (Notification No.293 (2005 Re: Dietary Supplement))</i>
	“ບໍ່ແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ໃນເດັກ ແລະ ຜູ້ຍິງຖືພາ (Not recommended to use in children or pregnancy). <i>ໝາຍເຫດ: ປະກາດຂອງ ອົງການຄຸ້ມຄອງອາຫານ ແລະ ຢາ ກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ “ອະທິບາຍຄຳປະກາດຂອງກະຊວງສາທາລະນະສຸກເລກທີ 293 (2005) ຫົວຂໍ້ “ເສີມສານອາຫານ (Dietary Supplements)” ແລະ ເລກທີ .294 (2005) ຫົວຂໍ້ “ນົມເຜິ້ງ ແລະ ຜະລິດຕະພັນນ້ຳເຜິ້ງ (Royal Jelly and Royal Jelly Products)”</i>

ປະເທດ	ຂໍ້ກຳນົດສະເພາະປະເທດ
	“ອາຫານປະເພດຕ່າງໆ ຂອງ 5 ກຸ່ມໂພສະນາການ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຢ່າງເປັນປົກກະຕິຕາມອັດຕາສ່ວນທີ່ໝາະສົມ” ຫຼື ຂໍ້ຄວາມທີ່ມີເຄື່ອງໝາຍຄ້າຍຄືກັນ. <i>ໝາຍເຫດ:ປະກາດແຈ້ງການເລກທີ 309 (2007 Re: Dietary Supplement (No.2))</i>
	“ບໍ່ມີຜົນໃນການປ້ອງກັນ ຫຼື ປິ່ນປົວພະຍາດ”. <i>Note: ແຈ້ງການເລກທີ 309 (2007 Re: ອາຫານເສີມອາຫານ) (ເລກທີ 2) (Dietary Supplement (No.2))</i>
ຫວຽດນາມ	“ຜະລິດຕະພັນເສີມສຸຂະພາບ (Health supplements)” / “ອາຫານເສີມສຸຂະພາບ (ອາຫານເສີມ Food supplements)” / “ເສີໃອາຫານDietary supplements”)
	ຂໍ້ຄວາມກ່ຽວກັບທາດເພີ່ມທີ່ໄດ້ຕື່ມໃສ່ (ສານກັບບຸດ, ສີ, ລົດຊາດ, ໃຫ້ຄວາມຫວານ)